

Hallintosäännön päivittäminen

Kunnanhallitus 06.06.2022 § 228

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Jokaisessa kunnassa on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee [kuntalain 90 §](#). Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja muutoksista. Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalain 90 §:ssä luetellaan. Sanalla "tarpeelliset" korostetaan hallintosäännön sisällön joustavuutta. Voidaan harkita, tarvitaanko toiminnan ohjaamiseen hallintosäännön määräystä. Sana "ainakin" ilmaisee, että luettelo ei ole tyhjentävä.

Hallintosäännössä määrätään kunnan eri viranomaisten toimivallan jaosta ja tehtävistä. Valtuusto käyttää kunnan päätösvaltaa. Kunnan päätösvalalla tarkoitetaan kunnan hoidettavaksi lain mukaan tai muuten kuuluvia asioita, joissa kunta voi tehdä tai joissa sen edellytetään tekevän päätöksiä. Valtuusto tekee toimivallan siirtoa koskevat päätökset aina hallintosäännöllä. Toimivaltaa ei voida siirtää erillisellä valtuuston päätöksellä. Päättäessään hallintosäännöstä valtuusto samalla määrittelee oman asemansa kunnan päätösvalan käyttäjänä, päättää toimielinten ja viranhaltijoiden välisestä työnjaosta ja ratkaisee, annetaanko kunnan viranomaiselle valta omalla päätöksellään siirtää toimivaltaansa edelleen.

Kunnan johtaminen jakaantuu poliittiseen johtamiseen ja ammattijohtamiseen. Poliittiseen johtamiseen kuuluu tavoitteenasettelu sekä päätöksentekoa ohjaavien linjausten tekeminen. Ammatillinen johtaminen on poliittisen päätöksenteon apuna toimivan valmistelu- ja täytäntöönpano-organisaation johtamista. Johtamisvastuussa olevien roolien tulisi olla selkeät, ja johtamisen rakenteiden ja toimintatapojen määriteltäviä ja niihin on sitouduttava. Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Hallintosäännössä määrätään kunnan eri viranomaisten toimivallan jaosta ja tehtävistä. Kuntalaisten tulee pystyä hallintosäännöstä tarkistamaan, kenellä toimivalta missäkin asiassa on.

Kuntalaissa ei säädetä hallintosäännön voimaantulosta. Voimaantuloon sovelletaan päätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevaa [143 §](#):ää. Päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei ole vielä saanut lainvoimaa, jollei oikaisuvaatimus tai valitus päätöksen täytäntöönpanon vuoksi käy hyödyttömäksi. Hallintosäännöllä järjestetään kunnan sisäistä hallintoa ja toimintaa. Tämän vuoksi on katsottu, että hallintosääntö voi mahdollisesta valituksesta huolimatta tulla voimaan heti kun se on hyväksytty. Jotta voimaantulopäivästä ei syntyisi epätietoisuutta, hallintosääntöä hyväksyttäessä tai muutettaessa on samalla syytä päättää sen voimaantuloajankohdasta.

Suomen Kuntaliitto on laatinut [mallin](#) kunnan hallintosäännöksi. Hyväksyttäväksi esitettävä hallintosääntö on pääosin kuntaliiton hallintosääntömallin mukainen mutta koska hallintosääntö on myös toiminnan ohjausväline, Tohmajärven kunnan hallintosääntö huomioi tohmajärveläisen toimintatavan ja resurssit. Kuitenkaan hallintosääntö ei ole ikinä valmis vaan muutokset ja hallintosäännön päivittäminen ovat osa normaalia kunnan toimintaa.

Muutoksia seuraavissa pykälissä: 1, 14, 15, 23, 24, 25 a, 25 b, 25 d, 26 a, 26 d 26 e, 26 h, 26 i, 26 k, 33, 37, 57, 134, 143, 159 §

Perustelut

1 § Hallintosäännön soveltaminen: Jotta voimaantulopäivästä ei syntyisi epätietoisuutta, hallintosääntöä hyväksyttäessä tai muutettaessa on samalla syytä päättää sen voimaantuloajankohdasta.

14 § Henkilöstöorganisaatio: Tekniset korjaukset kunnanvaltuuston 11.4.2022 päätösten § [23](#) ja [24](#) mukaisesti. Täsmennetään kunnanhallituksen toimivaltaa tulosityksiköiden osalta niin, että määrää myös tulosityksikön esimiehet. Tästä johtuen vastaavasti poistetaan erillismainninnat tulosityksikön esimieheydestä lomituspalvelujohtajalta (HS 26 d §) ja kuntatekniikan päälliköltä (HS 26 k §). Hallintosäännön 18 § määrää, että toimialajohtaja määrää tulosityksikön esimiehen sijaisen.

15 § Kunnanjohtaja: Etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisen käytäntö lisätään hallintosääntöön.

23 § Kunnanhallituksen tehtävät ja toimivalta: Päivitetään hallintosääntöön kuntalain 42 §:n muutos (21.5.2021/419).

24 § Kunnanhallituksen henkilöstöjaoston tehtävät ja toimivalta: Täsmennetään määräytää paikallisten sopimusten irtisanomisen osalta.

25 a § Sivistyslautakunta: Täsmennetään, että sivistyslautakunta määrää koulujen apulaisrehtorit (kohta 16.).

25 b § Ympäristölautakunta: Täsmennetään määräystä vesi- ja jätevesimaksujen vapauttamisesta ja kohtuullistamisesta. Poistetaan liikennemerkkin asettamista koskeva määräys ja lisätään se voimassa olevan lainsäädännön mukaisin viittauksin tarkoituksenmukaisuus yistä kuntatekniikan päällikön toimivaltaan.

26 a § Toimialajohtajan tehtävänä on toimialallaan: Yhdenmukaistetaan määräykset toimialajohtajien osalta ja lisätään puhevallan käyttäminen tähän toimialajohtajasäännökseen.

26 d § Lomituspalvelujohtaja: Huomioidaan kunnanvaltuuston [11.4.2022 § 24](#) johdosta nimiketarkistukset pykälään. Toimivallassa huomioidaan myös, että lomituspalvelujohtajalla on nyt toimialajohtajan toimivalta, joten toisto poistetaan. Lisätään hallintosääntöön kunnanhallituksen [9.5.2022 § 165](#) perustama lomituspalvelupäällikön virka 1.1.2023 alkan.

26 e § Sivistys- hyvinvointijohtaja: Huomioidaan kunnanvaltuuston [11.4.2022 § 23](#) johdosta nimiketarkistukset pykälään. Mikäli puhevallan käyttäminen lisätään toimialajohtajia koskevaan 17 §, niin yhdenmuokaisen käytännön vuoksi poistetaan se tästä pykälästä.

26 h § Varhaiskasvatuksen päällikkö: Huomioidaan varhaiskasvatuslain muutokset ([HE 148/2021](#)).

26 i § Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja: Lisätään kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtajan toimivalta kirjaston käyttö- ja järjestyssäännöistä sekä kansalaisopiston opiskelijoiden ottamisesta, erottamisesta sekä todistusten antamisesta ja luennoitsijoiden palkkioista sekä toimitiloista päättämisen osalta.

26 j § Rakennustarkastaja: Teknisesti korjataan kirjaintunnus pykälänumeroinnissa.

26 k § Kuntatekniikan päällikkö: Poistetaan liikennemerkkin asettamista koskeva määräys ympäristölautakunnan kohdalta ja lisätään se voimassa olevan lainsäädännön mukaisin viittauksin

tarkoituksenmukaisuus syistä kuntatekniikan päällikön toimivaltaan. Jos kunnanhallituksen kunnanhallituksen toimivaltaa tulosityksiköiden osalta täsmennetään niin, että kunnanhallitus määrää myös tulosityksikön esimiehet (HS 14 §). Tästä johtuen vastaavasti poistetaan erillismainninnat tulosityksikön esimieheydestä kuntatekniikan päälliköltä (HS 26 j §). Teknisesti korjataan kirjaintunnukset pykälänumeroinnissa.

33 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä tehtävänimikkeen muuttaminen: Huomioidaan kunnanvaltuuston [11.4.2022 § 23](#) johdosta nimiketarkistukset pykälään. Poistetaan vanhentunut siirtymäsäännös.

37 § Palvelussuhteeseen ottaminen: Huomioidaan kunnanvaltuuston [11.4.2022 § 23](#) johdosta nimiketarkistukset pykälään. Tehdään tekninen tarkistus: lainsäädäntö tuntee vain virka- tai työsopumussuhteet, ei toimia.

57 § Toiminnan ja talouden seuranta: Täsmennetään hallintosäännön määräystä osavuosisiraportoinnista vastaamaan nykyistä käytäntöä.

134 § Esittelijät: Huomioidaan kunnanvaltuuston [11.4.2022 § 23](#) johdosta nimiketarkistukset pykälään.

143 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle: Täsmennetään määräystä vastaamaan nykyistä käytäntöä.

159 § Ansionmenetyksen korvaus: Laajennetaan korvattavaksi ajaksi hyväksyttävän ajan määritelmää.

Hallintosäännön luonnos on **esityslistan liitteenä**.

Asian valmistelija
hallintopäällikkö

Esittelijä
vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus
Kunnanhallitus hyväksyy hallintosääntöön esitetyt muutokset liitteen mukaisesti ja esittää hallintosääntöä edelleen hyväksyttäväksi kunnanvaltuustolle.

Päätös
Kunnanhallitus hyväksyy hallintosääntöön esitetyt muutokset liitteen mukaisesti ja esittää hallintosääntöä edelleen hyväksyttäväksi kunnanvaltuustolle.

Merkitään, että Marketta Sairanen poistui kokouksesta tämän asian päätöksenteon jälkeen klo 20:08.

Kunnanvaltuusto 20.06.2022 § 49

243/00.01.01.00/2020 [Hallintosääntö muutokset 2020]

Esityslistan asia n:o 6

Merkitään, että asiassa käytiin vilkas keskustelu ja seuraavat valtuutetut käyttivät puheenvuoron asiassa: Pauli Hakkarainen, Sampo Rauma, Ritva Simonen, Teuvo Karjalainen sekä vanhusneuvoston edustaja Marja Sormunen.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Helena Pakarinen teki esityksen, että hallintosääntö luonnoksen 23§:ään Kunnanhallituksen tehtävät ja toimivalta kohtaan 16 täydennetään seuraavasti: päättää kunnan omistamien osakeyhtiöiden perustamisesta ja kunnan osakemerkinnästä yhtiöissä, sekä osakkeiden myymisestä ja omistamastaan yhtiöstä irtautumisesta.

Matti Kuittinen kannatti esitystä.

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta hyväksytäänkö täydennyssesitys yksimielisesti.

Täydennyssesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyy hallintosääntöön esitetyt muutokset ja hyväksyy kokouksessa tehdyn täydennyksen hallintosäännön § 23.
